

Conceptnota voor nieuwe regelgeving tot ondersteuning van ouders van een levenloos geboren kind

Hoorzitting Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

30/06/2021

Marie-Jeanne Schoofs

Evelyne Deguffroy

Inhoud

- 01. Erkenning en ondersteuning gezin binnen geïntegreerde perinatale zorg
- 02. Gegevensdeling t.a.v. Opgroeien
- 03. Startbedrag

A young child, possibly a toddler, is standing on a wooden floor. The child is wearing a dark-colored onesie with a pattern of small red hearts. The child's face is partially visible, looking down. The floor is covered with several lit candles in glass holders, creating a warm, ambient light. The background is a plain, light-colored wall.

Erkenning en ondersteuning gezin binnen geïntegreerde perinatale zorg

Opgroeien

1. Erkenning en ondersteuning gezin binnen geïntegreerde perinatale zorg

Dienstverlening Opgroeien

- Maatschappelijke erkenning en preventieve gezinsondersteuning
 - Wereldlichtjesdag
 - Communicatiedragers, gericht tot alle ouders (bv. Kind en Gezin Magazine – Peuter)
 - Gericht interprofessioneel aanbod naar gezinnen die (on)geboren kind verliezen:
 - directe dienstverlening:
 - bezoek in ziekenhuis
 - persoonlijk schrijven (bij verlies, ter herinnering, ...)
 - telefonisch contact
 - huisbezoek
 - of combinatie als kortdurend preventief traject
 - ontsluiten informatie (sociale wetgeving, lotgenotencontact, ...)

1. Erkenning en ondersteuning gezin binnen geïntegreerde perinatale zorg

Dienstverlening Opgroeien

- Ondersteuning teamleden
(verpleegkundige, gezinsondersteuner, sociaal werker en psychopedagogische functie, samen met arts)
 - Handreiking voor teamleden
 - ontwikkeld i.s.m. externe experts
 - empoweren ter ondersteuning van (aanstaand) ouderschap bij en na verlies van kind
 - met inbegrip van concrete handvatten tot dienstverlening, o.a. betreffende:
 - contactname
 - in gesprek brengen van lopende ontvangst nieuwsbrieven
 - overlijden in voorziening
 - vertaald materiaal
 - ondersteuning broertjes en/of zusjes
 - rouw na zwangerschapsafbreking
 - Themateam gezinsfunctioneren
 - Opleidingsinitiatieven

1. Erkenning en ondersteuning gezin binnen geïntegreerde perinatale zorg

Geïntegreerde perinatale zorgpaden in de eerste 1000 dagen

- doel: universele en geïntegreerde zorg
- basiszorg, met bijkomende zorg volgens medische, psychosociale en pedagogische indicaties; en volgens behoeften gezin
- interdisciplinaire aanpak
- naadloze overgangen tussen:
 - gezondheid en welzijn
 - eerste, tweede en derde lijn
 - pre- en postnatale zorg
- regie bij de (aanstaande) ouder(s)

1. Erkenning en ondersteuning gezin binnen geïntegreerde perinatale zorg

Naar een perinataal zorgpad voor zwangerschapsverlies, een doodgeboren of overleden kind?

- kan binnen (regionale) geïntegreerde zorgpaden
- concretiseren met alle betrokkenen, o.a. gynaecologen, vroedvrouwen, huisartsen, kinderartsen, sociale diensten van ziekenhuizen, Kind en Gezin, partners uit geestelijke gezondheidszorg (perinatale mentale gezondheid), personen en organisaties met specifieke expertise én lotgenotenverenigingen
- rekening houdend met goede praktijken, o.a. van ziekenhuizen

1. Erkenning en ondersteuning gezin binnen geïntegreerde perinatale zorg

Perinatale mentale gezondheid

- Project Perinatale Mentale Gezondheid (P.M.G.) met als centrale doelstellingen o.a.:
 - implementatie van het protocol ter identificatie van depressie en angststoornissen in de perinatale periode
 - uitbouw van regionale zorgpadennaast ook:
 - ontwikkeling online zelfhulpmodule en psycho-educatie voor verlieservaringen
- Vlaams Expertise Netwerk Perinatale Mentale Gezondheid, opgericht als onderdeel van project, dat o.a.:
 - beleidsaanbevelingen formuleert ter ondersteuning van P.M.G. bij (aanstaande) zwangerschap
 - kwaliteitsvolle opleidingen aanbiedt aan zorgprofessionals ter ondersteuning van P.M.G.
 - zorggebruikers en hun context sensibiliseert ter destigmatisering en bespreekbaar maken van P.M.G., ter bevordering van preventie en het aanvaarden/vragen van zorg

A young child, likely a toddler, is standing on a wooden floor. The child is wearing a dark-colored nightgown with a pattern of red hearts. The child's eyes are closed, and they have a peaceful expression. Surrounding the child on the floor are several lit candles in glass holders. The scene is dimly lit, with the primary light source being the warm glow of the candles. The background is a plain, light-colored wall.

Gegevensdeling t.a.v. Opgroeien

Opgroeien

2. Gegevensdeling t.a.v. Opgroeien

Kennisgeving zwangerschap

- Groeipakket
 - bij prenatale aanvraag startbedrag (ten vroegste 4 maanden voor vermoedelijke bevallingsdatum)
 - wekelijks gegevens zwangere vrouwen, wonend in Vlaanderen, met toeleiding naar overeenkomstig lokaal team K&G
- Mijn.kindengezin.be
 - aanvraag startgesprek
- Kind en Gezin-Lijn
- Lokaal Loket Kinderopvang Brussel
- lokale initiatieven (bv. flyer)
- contact met lokale teamleden K&G i.f.v. dienstverlening aan broertje(s) en/of zusje(s)

=> zorgzame, wervende contactname i.f.v. planning startgesprek ter start geïntegreerd gezinstraject

2. Gegevensdeling t.a.v. Opgroeien

Kennisgeving geboorte

- (Groeipakket (bij postnatale aanvraag startbedrag))
- eBirth
 - dagelijkse gegevensstroom vanuit gemeentes en ziekenhuizen
 - m.b.t. moeders woonachtig in het Vlaams Gewest of bij wie postcode niet ingevuld bij kennisgeving
 - administratieve gegevens:
 - moeder en mede-ouder:
(voor)naam, geboortedatum, geboorteplaats, domicilieadres, huidige nationaliteit
 - kind:
(voor)naam, geslacht, geboortedatum, ziekenhuis waar kind geboren is,
meerling (ja/neen)
indien ja: aantal
aantal doodgeborenen van meerling
- MAGDA-platform

2. Gegevensdeling t.a.v. Opgroeien

Kennisgeving verlies van een kind

- eBirth
 - administratieve gegevens: onvolledig (aantal doodgeborenen i.g.v. meerling met levendgeborene)
- (steunfiguur) ouder(s)
 - Kind en Gezin-Lijn
 - trajectondersteuner (Zwangerschapsboekje)
 - via contact met K&G i.f.v. dienstverlening aan broertje(s) en/of zusje(s)
- ziekenhuis of zorgverlener die ouder(s) begeleidde, indien bereid tot informeren o.b.v. geïnformeerde toestemming
- MAGDA-platform: wijziging in rijksregister (of K.S.Z.), incl. datum van overlijden, van kinderen met I.N.S.Z.-nummer

geen sluitende kennisgeving van verlies t.a.v. Opgroeien

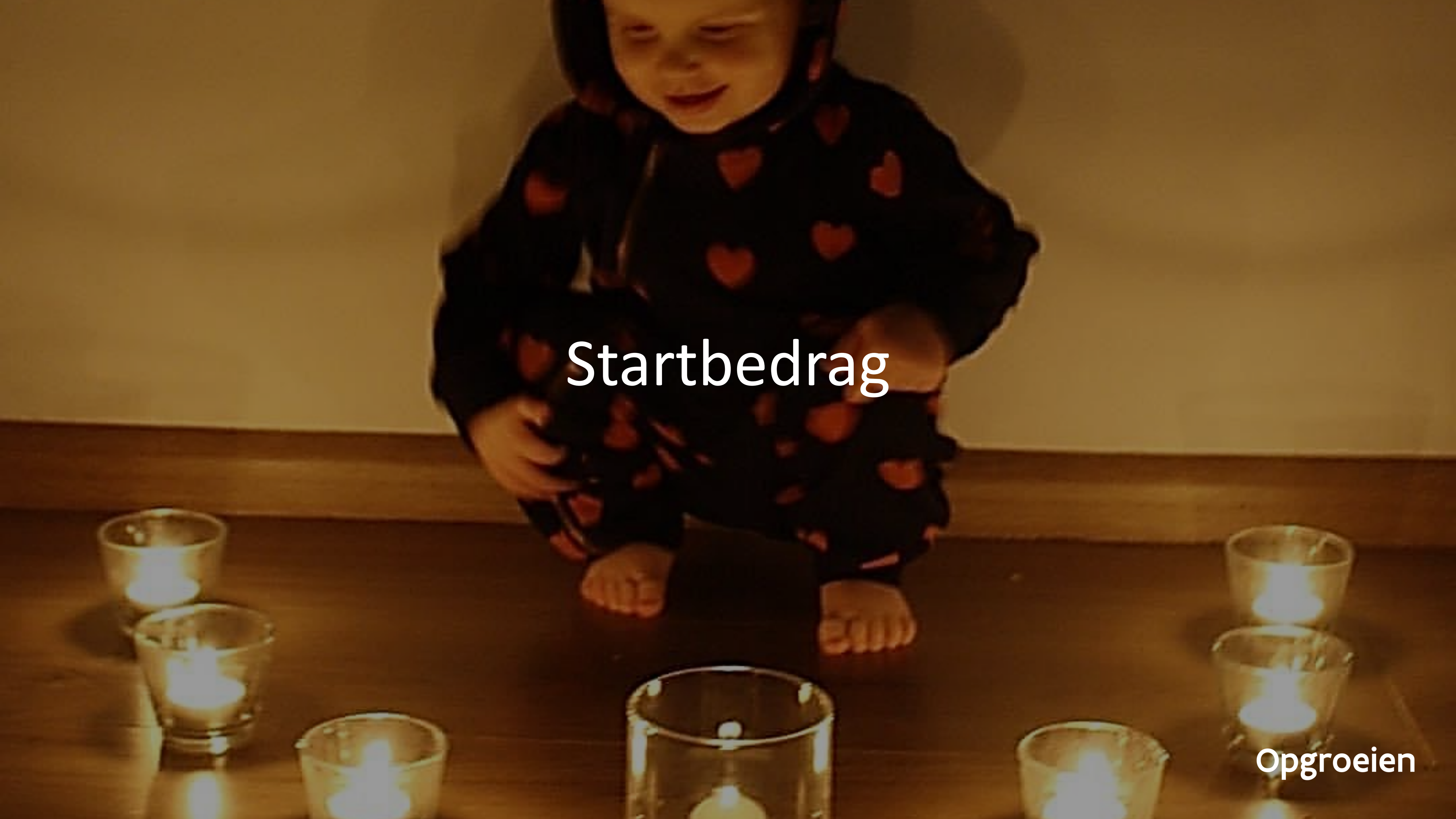

erkenning kind en ouderschap
erkenning verdriet en verlies
potentiële nood aan ondersteuning door K&G

2. Gegevensdeling t.a.v. Opgroeien

Kennisgeving verlies van een kind

- Voorstel van decreet tot wijziging van het decreet tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie, met o.a.:
 - voorgestelde wijziging m.b.t. samenwerking met kraamklinieken:
 - in het belang van de continuïteit van een geïntegreerd zorgtraject in de perinatale periode
 - om het agentschap toe te laten aan elk gezin zijn dienstverlening inzake preventieve gezinsondersteuning aan te bieden
 - voorstel dat ziekenhuizen over elke pas bevallen moeder en haar kind (levend geboren, doodgeboren of overleden kort na geboorte) gegevens verstrekt aan Opgroeien regie

A young child, possibly a toddler, is standing on a wooden floor. The child is wearing a dark-colored nightgown with a pattern of red hearts. The child's eyes are closed, and they have a peaceful expression. In the foreground, several lit candles in glass holders are arranged on the floor, creating a warm, ambient glow. The background is a plain, light-colored wall.

Startbedrag

Opgroeien

3. Startbedrag

- Decreet tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid:
 - Art. 9:

§2. Ook een kind voor wie een akte van aangifte van levenloos kind overeenkomstig **artikel 58, §1 en artikel 59 van het Burgerlijk Wetboek** is opgesteld door de ambtenaar van de burgerlijke stand, geeft recht op het startbedrag geboorte.
- Burgerlijk Wetboek, Art. 58. § 2:
 - *“Wanneer een kind overleden is op het ogenblik van de vaststelling van de bevalling door de arts of de vroedvrouw na een zwangerschapsduur **van honderdveertig dagen tot honderdnegenenzeventig dagen** te rekenen van de verwekking, maakt de ambtenaar van de burgerlijke stand op basis van een medisch attest en **op verzoek van de moeder of op verzoek van de vader of de meemoeder die is gehuwd met de moeder of die een prenatale erkenning heeft gedaan, of, op verzoek van de vader of de meemoeder die niet is gehuwd met de moeder noch het verwekt kind heeft erkend en met toestemming van de moeder, een **akte van een levenloos kind** op.**”*
 - geen verplichte opmaak van akte van levenloos kind: aangehouden startbedrag vanaf 180 dagen na verwekking
 - vanuit belang van gelijkberechting: verplichte opmaak akte van levenloos kind als voorwaarde tot recht op startbedrag van 140 tot 179 dagen na de verwekking